

РЕШЕНИЕ

№ 1156

гр. София, 24.02.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 32 състав,
в открито заседание на 16.02.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Милачкова

при участието на секретаря Дора Тинчева, като разгледа дело номер **8058** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.40 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ) във вр. с чл.145-178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Д. Д. Н. против решение по заявление рег. № 95-00-36/17.05.2021г. на Министерство на правосъдието (МП), обективизирано в писмо № 95-00-36/21/31.05.2021г. на директора на дирекция „Правни дейности“ в МП. Ответникът чрез процесуалния си представител оспорва жалбата като неоснователна.

След като обсъди доводите на страните и представените по делото доказателства, и като взе предвид определение № 253/13.01.2022г. по адм. д. № 11859/2021г. на Върховния административен съд, Пето отделение, съдът в настоящия състав приема следното от фактическа и правна страна.

Жалбата е допустима, като подадена в законоустановения за това срок от лице, което има правен интерес от оспорването. Разгледана по същество, тя е основателна.

Производството пред административния орган е образувано по заявление рег. № 95-00-36/17.05.2021 г. на МП, с която е поискано копие от паметните бележки от срещите, проведени от членове на Висшия съдебен съвет (В.), председателя на Върховния касационен съд, председателя на Върховния административен съд и главния прокурор и неговите заместници, КОНПИ и КПКОНПИ и представители на Европейската комисия (ЕК) в рамките на експертните мисии в България по Механизма за сътрудничество и оценка (М.), проведени от 01.01.2007 г. до момента на подаване на заявлението (17.05.2021г.).

Предоставянето на информацията е отказано с процесното писмо, по следните изложени в него мотиви. Съгласно чл.2, ал. 1 ЗДОИ, обществена е информацията, която е свързана с обществения живот в Република България, даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Обществена информация представляват всички данни относно обществения живот, създавани, получавани или съхранявани от задължените по ЗДОИ субекти. Обществената информация бива официална - информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия (чл.10 ЗДОИ) и служебна - която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации (чл.11 ЗДОИ). Достъпът до официална обществена информация се осигурява чрез обнародването ѝ, а достъпът до служебна обществена информация се предоставя по реда на ЗДОИ, като законът предвижда ограничение - когато тя е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение (мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации) и когато съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях, и е подготвена от администрациите на съответните органи (чл.13, ал. 2 ЗДОИ).

Издателят на процесния отказ приел, че в случая достъпът до исканата информация може да бъде ограничен на посоченото основание, като счел, че тя е свързана с оперативната подготовка на актовете на МП и органите на съдебната власт и няма самостоятелно значение, не защото представлява мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации, а защото не отразява такива и не изразява становище или позиция на министъра на правосъдието или такива от негово име. Посочва се в мотивите на процесния отказ, че резултатът от провежданите срещи между представители на ЕК и на българските институции в рамките на М. е докладът на ЕК за напредъка на България по показателите на М.. Той е публичен и общодостъпен. Същевременно черновите на доклада, които са предоставяни за становище на българските власти в процеса на изработването му, представляват чувствителна информация. Като официален документ от провежданите срещи могат да бъдат посочени и Техническите доклади, придружаващи докладите на ЕК относно напредъка на България по М., имащи за цел да обективират задаваните въпроси и отговори, както и отчитането на напредъка на институциите. ЕК е предвидила обезпечаването на прозрачност и отчетност в провеждането на посочените разговори, като във въведение на всеки доклад по М. се посочва, че „Тази информация е събрана от различни източници. Комисията имаше благоприятната възможност да работи в тясно сътрудничество със съответните органи в България, които предоставиха информация за напредъка в рамките на подробни доклади, както и по време на присъствени срещи“.

Посочва се в мотивите на оспорения акт и, че паметните бележки от провежданите срещи между представители на ЕК и държавите членки и българските институции, водени от служители на МП, не са протоколи или стенограми, воденето на които се взема с решение на водещия срещата. По същество бележките имат за цел да препредадат дискусиата, провеждана между представителите на институциите и тези на ЕК, за да може ръководството на МП във връзка с ролята на ведомството като координатор на процесите по М., експедитивно да организира етапите на дейността.

Паметните бележки отразяват субективното възприятие на експерт, който не участва в дискусиата и няма право на анализ и да съставя официални документи, а цели да резюмира за министъра на правосъдието в ролята му на координатор по М. Те не са одобрени и подписани от участниците в срещите, нито от ръководството на МП, не отразяват и не попадат в обхвата на обществената информация, създавана и съхранявана от държавни органи по чл.3, ал.1 ЗДОИ. Поради това те нямат официален характер и не влияят на преговорите. Текстът им отразява изказвания на страните в хода на провежданите срещи с ЕК, които не касаят корупция, корупционни прояви и злоупотреба с власт, за да бъде твърдена презумпцията за наличие на надделяващ обществен интерес. Същевременно, по време на дискусиите са правени коментари във връзка с трети лица, попадащи в обхвата на висшите публични длъжности и които могат да бъдат засегнати, поради наличието на чувствителна за тях информация.

Съдът в настоящия състав не споделя така изложеното становище. Не се установява в случая съществуването на обстоятелства, обосноваващи приложението на чл.13, ал.2 ЗДОИ или друго основание за отказ по искането от 17.05.2021г. Не представлява такова основание заявената най-общо възможност за чувствителна информация в съдържанието на Паметните бележки. В тази връзка следва да се отбележи, че е основателен доводът на жалбоподателя, че възприетото тълкуване в решение № 7/04.06.1996г. по к. д. 1/1996г. на Конституционния съд определя достъпа до информация като гарантирано конституционно право, което може да бъде ограничавано само „със създаването на законова регламентация на хипотезите, в които информацията съставлява държавна тайна или друга тайна, за която съществуват предвидени от закона основания за опазването ѝ“ – т.V от решението.

В случая не се установява основание от този вид за ограничаване достъпа до Паметните бележки. Описанието им в мотивите на оспорения отказ обективира преценката на издателя му относно тяхното значение, която преценка обаче е ирелевантна. Целта на закона, имплицитно съдържаща се в определението за обществена информация съгласно чл.2, ал.1 ЗДОИ, е да даде възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Посочено е в описаното по-горе съдържание на мотивите на оспорения отказ, че паметните бележки са водени с цел да препредадат в резюмиран вид състоялите се разговори на вниманието на министъра. Така описано, съдържанието безпротиворечиво налага извод, че то е годно да послужи именно за целта, установена в чл.2, ал.1 ЗДОИ.

Наред с горното, съдът в настоящия състав изцяло споделя мотивите, изложени в представеното по делото решение № 588/03.02.2020г. по адм. д. № 9385/2019г. на 31 състав на съда, а именно, че: „законът въвежда ограничение за предоставяне на достъп до обществена информация и в случаите по чл.37, ал.2 ЗДОИ, регламентиращ основанията за отказ за предоставяне на обществена информация, когато: 1. исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон, както и в случаите по чл.13, ал.2; 2. достъпът засяга интересите на трето лице и няма негово изрично писмено съгласие за предоставяне на исканата обществена информация, освен в случаите на надделяващ обществен интерес; 3. исканата обществена информация е предоставена на заявителя през предходните 6 месеца. Изключение от посоченото правило е допустимо при наличие на надделяващ обществен интерес, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по

чл.3, като във всеки конкретен случай, за да се позове разпоредбата на чл.37, ал.2, т.1 и т.2 ЗДОИ задълженият субект следва да преодолее оборимата презумпция, регламентирана в § 1, т.5 вр. т.6 от Допълнителната разпоредба (ДР) на ЗДОИ. В контекста на изложеното съдът намира, че поисканата от заявителя информация представлява обществена такава по дефиниция – касае се за мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации във връзка с обсъждане на въпроси, свързани с темите правосъдие и обществен ред, резултатите и напредъкът по които е от значение за оформянето и съдържанието на периодичните доклади по М.. Тези резултати са безспорно от обществен интерес и МП дължи прозрачност при отчитането им, съответно предоставяне на информация на гражданите по реда на ЗДОИ относно тях, поради което не може да бъде споделено виждането, че ЗДОИ не намира приложение по отношение на тях. Не се твърди информацията да представлява класифицирана информация по см. на Закона за защита на класифицираната информация /ЗЗКИ/, т. е. не се обосновава наличието на основание за отказ по чл.37, ал.1, т.1 ЗДОИ. Доколкото не се спори, че тази информация се съхранява в министерството е без значение дали е имало задължение да се водят официални протоколи от проведените по М. срещи. Съгласно чл.13, ал.3 ЗДОИ, ограничението за предоставяне на служебна обществена информация, свързана с оперативната подготовка на актовете на органите, която няма самостоятелно значение (мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации); и тази, съдържаща мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях, и е подготвена от администрациите на съответните органи, не може да се прилага след изтичане на 2 години от създаването на такава информация /т. е., независимо дали преговорите продължават/. Доколкото е поискана информацията относно паметни бележки от проведени срещи в периода 01.01.2007 до 19.03.2018г., към момента на постановяването на оспорения отказ, този двугодишен срок е изтекъл по отношение на създадената до 03.06.2017г. информация. Независимо от горното, съгласно чл.13, ал.4 ЗДОИ, достъпът до служебна обществена информация не може да се ограничава при наличие на надделяващ обществен интерес“.

Последният съгласно § 1, т.6 ДР ЗДОИ е налице и когато чрез исканата информация се цели повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл.3 от същия закон. До доказване на противното обществен интерес от разкриването е налице, когато информацията дава възможност на гражданите да си съставят мнение и да участват в текущи дискусии; улеснява прозрачността и отчетността на субектите по чл.3, ал.1 относно вземаните от тях решения; гарантира законосъобразното и целесъобразното изпълнение на законовите задължения от субектите по чл. 3 ЗДОИ. Както беше посочено по-горе, Паметните бележки при описаното им съдържание са годни да послужат за съставяне на мнение от заявителя. Съответно, те дават възможност за повишаване на прозрачността и отчетността на дейността на МП и министъра на правосъдието. Ето защо, надделяващ обществен интерес е налице и по делото не бяха събрани доказателства, доказващи противното. Изискването за прозрачност и отчетност към дейността на администрацията е проява на основни принципи, прогласени в чл.12 АПК и следва да бъде съобразявано във всеки момент и аспект на тази дейност. Поради това, ангажираните в последната лица, независимо от заеманата длъжност, следва съответно да съобразяват участието си в дейността с тези принципи. Ето защо, не може да бъде възприет доводът, изложен в мотивите на

оспорения акт, че предоставянето на паметните бележки по реда на ЗДОИ би могло да засегне неблагоприятно трети лица.

Наред с горното следва да се отбележи и, че с горепосоченото съдебно решение са дадени на ответника задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона, както бяха цитирани по-горе, на основание чл.173, ал.2 и чл.174 АПК в 14-дневен срок да се произнесе по заявление от 22.05.2019г. от същия подател, с което са поискани паметните бележки от периода от 01.07.2007г. до 19.03.2018г. Този период е част от периода, за който е подадено заявление рег. № 95-00-36/17.05.2021г. на МП, по който е постановен процесният отказ, а именно: от 01.01.2007г. до 17.05.2021г. В тази му част същият отказ е нищожен на основание чл.177, ал.2 АПК поради несъответствието му със задължителните указания, дадени с решение № 588/03.02.2020г. по адм. д. № 9385/2019г. на 31 състав на съда.

Предвид изложеното и като прецени изцяло законосъобразността на оспорения акт в останалата му част на основание чл.168, ал.1 АПК, съдът в настоящия състав приема, че отказът е постановен в установената форма от компетентен орган – лице, надлежно овластено с представената заповед № ЛС-04-150/14.05.2021г. на министъра на правосъдието. При постановяване на решението в тази му част не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, но то е в несъответствие с материалноправните разпоредби и целта на закона.

Така мотивиран и на основание чл.40, ал.1 ЗДОИ, съдът

РЕШИ:

ОБЯВЯВА НИЩОЖНОСТТА на писмо № 95-00-36/21/31.05.2021г. на директора на дирекция „Правни дейности“ в Министерство на правосъдието в частта, с която е отказан достъп до обществената информация, поискана със заявление рег. № 95-00-36/17.05.2021г. на Министерство на правосъдието, за периода от 01.01.2007г. до 19.03.2018г.

ОТМЕНЯ писмо № 95-00-36/21/31.05.2021г. на директора на дирекция „Правни дейности“ в Министерство на правосъдието в частта, с която е отказан достъп до обществената информация, поискана със заявление рег. № 95-00-36/17.05.2021г. на Министерство на правосъдието, за периода от 20.03.2018г. до 17.05.2021г.

ЗАДЪЛЖАВА директора на дирекция „Правни дейности“ в Министерство на правосъдието в 14-дневен срок да предостави обществената информация, поискана със заявление рег. № 95-00-36/17.05.2021г. на Министерство на правосъдието.

Решението не подлежи на касационно оспорване.

Съдия: